

HELENA WALLO & EIJA HÄYRINEN

Tapahtuma on tilaisuus

TAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

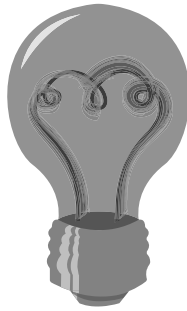
TIETOSANOMA

*Tapakturna
on tilaisuus*

HELENA WALLO & EIJA HÄYRINEN

Tapahtuma on tilaisuus

TAPAHTUMAN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS

TIETOSANOMA

6., uudistettu laitos
© kirjoittajat ja Tietosanoma 2022

KL K69.3
ISBN 978-951-885-493-0

Tietosanoma / Art House Oy
Bulevardi 19 C
00120 Helsinki
info@tietosanoma.fi
www.tietosanoma.fi

Taitto: Sisko Honkala
Lamppupiirros: Kerttu-Ilona Pajala
Kansi: Samppa Ranta, Punavuoren Folio Oy

Painettu EU:ssa

Sisällys

ESIPUHE	11
JOHDANTO	15
1 TAPAHTUMAMARKKINOINTI	19
1.1 Mitä tapahtumamarkkinointi on?	21
1.2 Tapahtumamarkkinoinnin vahvuudet	23
1.3 Tapahtumamarkkinoinnin tavoitteellisuus	25
1.4 Tapahtumamarkkinointi viime vuosikymmeninä	26
1.5 Covid-19 viruksen vaikutukset alaan	28
1.6 Tapahtumat osana markkinointistrategiaa	31
1.7 Tapahtumat osana markkinointiviestintää	35
1.8 Tapahtumat maineen rakentajana	38
1.9 Lähi- vaiko etätapahtuma?	41
1.10 Tapahtumamarkkinoinnin suuruus	43
1.11 Tapahtuman tuotot ja tuloksellisuus	44
1.12 Tapahtumasponsorointi	52
1.13 Esimerkkejä tapahtumamarkkinoinnin käytöstä	57
2 ERILAISET TAPAHTUMAT	63
2.1 Tapahtumalajit ja niiden erityispiirteet	65
2.2 Tapahtuman nimi	67
2.3 Perinteisiä tapahtumia	68

2.4	Tapahtumakonsepti, teema ja idea	69
	<i>Tapahtumakonsepti</i>	69
	<i>Teema</i>	71
	<i>Esimerkkiteemoja</i>	73
	<i>Teemapäiviä</i>	75
	<i>Idea</i>	79
2.5	Mediatilaisuudet	80
2.6	Vaikuttajatilaisuudet	82
2.7	Messut	83
	<i>Messut verkossa</i>	86
	<i>Messumatematiikkaa</i>	88
	<i>Promootio</i>	89
2.8	Verkkotapahtumat	90
2.9	Verkkotapahtuminen järjestäminen	93
	<i>Hybriditapahtumat</i>	97
	<i>Verkkotapahtuman trendejä</i>	100
	<i>Suoratoisto eli livestriimaus</i>	100
2.10	Tarinallistaminen	104
2.11	Storytelling	106
2.12	Tapahtumat ja tekijänoikeudet	107
2.13	Digitaalisuus	108
2.14	Tapahtuman markkinointi	110
2.15	Tapahtuman viestintä	112
2.16	Tapahtuman omat verkkosivut	113
2.17	Kutsu	114
	<i>Kutsujen postitus</i>	118
	<i>Viisivaiheinen kutsuprosessi</i>	120
	<i>Pukeutumiskoodi</i>	121
	<i>GDPR tapahtumassa</i>	123

2.18	Sosiaalinen media	123
	<i>Sosiaalinen media tapahtumien markkinoinnissa</i>	124
	<i>Someton tapahtuma</i>	127
3	ONNISTUNUT TAPAHTUMA	131
3.1	Onnistuneen tapahtuman malli®	133
3.2	Strategiset kysymykset	133
3.3	Operatiiviset kysymykset	137
4	MIKSI TAPAHTUMA JÄRJESTETÄÄN: TAVOITE JA VIESTI	141
4.1	Tavoite	143
	<i>Tapahtuma oppimisen välineenä</i>	147
	<i>Muutosajattelu</i>	147
	<i>Elämyksellisyys ja luova suunnittelu tapahtumassa</i>	150
4.2	Viesti	153
4.3	Tapahtuman suojelija	155
5	KENELLE TAPAHTUMA JÄRJESTETÄÄN: KOHDERYHMÄT	157
5.1	Kohderyhmien tunteminen	159
5.2	Useat erilaiset kohderyhmät	162
6	MITÄ JÄRJESTETÄÄN: TAPAHTUMAN LÄHTÖKOHDAT	165
6.1	Tapahtumapaikka	167
	<i>Verkkotapahtumien lähetyspaikat</i>	168
	<i>Ulkotilat</i>	169
	<i>Laiva tapahtumapaikkana</i>	173

6.2	Ajankohta ja kesto	175
6.3	Budjetti	177
6.4	Luvat ja muuta huomioitavaa	180
7	MITEN TAPAHTUMA JÄRJESTETÄÄN: TAPAHTUMAPROSESSI	183
7.1	Suunnitteluvaihe	186
	<i>Tapahtumasuunnittelun työkaluja</i>	188
	<i>Tapahtumatuotanto</i>	191
	<i>Tapahtumabrief</i>	192
	<i>Tapahtumasuunnitelma</i>	193
	<i>Tapahtumakäsikirjoitus</i>	194
	<i>Tapahtuman sujuvuus</i>	195
	<i>Tapahtumamuotoilu</i>	196
7.2	Toteutusvaihe	197
	<i>Rakennusvaihe</i>	198
	<i>Läpivienti ja valvonta</i>	199
	<i>Kenraaliharjoitukset</i>	201
	<i>Tapahtuman rytmi</i>	202
	<i>Yllätyksellisyys</i>	202
	<i>Tartuntapinnat</i>	205
	<i>Musiikki ja äänimaailma</i>	206
	<i>Tekniikka</i>	208
	<i>Taltiointi</i>	209
	<i>Materiaali</i>	209
	<i>Kyltit ja vastaanotto</i>	210
	<i>Istumajärjestys ja paikkakortit</i>	213
	<i>Kuljetus ja parkkipaikat</i>	214

	<i>Turvallisuus</i>	215
	<i>Vastuullisuus</i>	223
7.3	Jälkivaihe	226
	<i>Kiitokset tapahtumantekijöille</i>	227
	<i>Muisto tapahtumasta</i>	229
	<i>Palautteen kerääminen ja työstäminen</i>	230
	<i>Yhteenvedo ja palautepalaveri</i>	234
8	MILLAINEN TAPAHTUMA JÄRJESTETÄÄN: SISÄLTÖ JA OHJELMA	237
8.1	Erilaiset sisällöt	239
8.2	Esiintyjät	241
	<i>Esiintyjän valinta</i>	241
	<i>Esiintyjän ohjeistaminen</i>	242
	<i>Esiintyjän hosting</i>	245
8.3	Yhdistelmä tapahtuman sisältö	246
8.4	Aktiviteetit	247
8.5	Juontaja, seremoniamestari ja moderaattori	249
8.6	Tapahtuman avaus ja päätös	250
8.7	Tapakulttuuri	252
	<i>Esittelyt</i>	252
	<i>Puheet</i>	254
	<i>Pöytätaavat lyhyesti</i>	256
8.8	Tarjoilu	257
9	KUKA TAPAHTUMAN JÄRJESTÄÄ: VASTUUHENKILÖT JA JOHTAMINEN	263
9.1	Tapahtuma-ala työnä	265
9.2	Tapahtuman johtaminen	266

9.3	Tapahtumatuottaja	267
	<i>Tehtävät</i>	269
	<i>Visio</i>	272
	<i>Projektiryhmä</i>	273
9.4	Tapahtumassa töissä	274
	<i>Erilaisia tapahtuma-avustajia</i>	277
	<i>Tapahtuma-avustajien erottautuminen</i>	279
	<i>Perehdytystilaisuus</i>	280
	<i>Osallistujan vastuu ja velvollisuudet</i>	282
10	TAPAHTUMIEN KEHITTÄMINEN	285
10.1	Tapahtumastrategia	287
10.2	Miten seilata siniselle merelle?	288
10.3	Laatuvaaka	290
10.4	Tapahtumamaisema	291
LOPUKSI		294
SANASTO		301
KIRJALLISUUTTA JA LÄHTEITÄ		309

Esipuhe

Tämän kirjan ensimmäisestä laitoksesta on lähes kaksikymmentä vuotta, ja kokemusta työtapahtumien parissa minulla on kolmekymmentä vuotta. Siitä huolimatta intohimoni tapahtumia kohtaan ei ole laantunut. Ennen koronaa alalla oli kasvusuhdanne ja pääsin seuraamaan tätä hypeä muun muassa useissa tapahtuma-alan kilpailujen tuomaristoissa ja verkostoissa.

Maaliskuisena perjantaina 2020 oli mekko ja vermeet hankittu mutta yllättäen tuli viesti, että ystävän viisikymppiset 1920-luvun teemalla on peruttu. Siitä alkoi koronaviruksen aiheuttama tapahtuma-alan pysähdys. Kaikki tapahtumat peruttiin, ryhdyttiin pitämään webinaareja ja ihmeteltiin, miten tästä eteenpäin. Nyt elämme uutta tapahtumien aikakautta, jossa verkkotapahtumat ovat yksi vaihtoehto. Digitaaliset työkalut lisääntyvät, ja tapahtumatuottajan työ on erilaista kuin ennen. Osa alalla olevista vastustaa tätä kehitystä, mutta rinnakkaistodellisuudet tulevat ja diginatiivit ovat tulevien tapahtumien kohderyhmiä. He voivat yhtä hyvin katsella Peppi Pitkätossu -teatteria striimin kautta kuin mennä balettitunnille striimin välityksellä.

Kohderyhmien kuunteleminen on edelleen ensiarvoisen tärkeää. Hellyttävä esimerkki tästä on lapsenlapseni Charlotta, joka valittiin alakoulussa oppilasparlamenttiin. Ensimmäisessä kokouksessa oli kysely ajatuksia siitä, miten kehittää viihtyvyyttä koulussa, ja kaikki olivat saaneet ehdottaa ideoita. Charlotta oli ehdottanut, että pidetään Pukeudu pinkkiin -päivä. Polleasti hän sitten eräänä helmikuuisena päivänä asteli

koulupäivään pinkkinä. Ketterä esimerkki kohderyhmien kuuntelusta ja vaikuttamisesta.

Tätä kirjaa käytetään paljon oppikirjana, joten toivon, että päivitetty laitos on hyödyksi uuden oppimisessa. Koen velvollisuudekseni alaa kohtaan päivittää tämän teoksen vielä kerran, vaikka teenkin sen tällä kertaa yksin. Olkoon tämä tapahtumatestamenttini alalle.

Muutoksia on tullut todella paljon. Myös kirjan nimi ja kansikuva ovat muuttuneet. Enää ei riitä, että *järjestää* tapahtumia, vaan kyse on luovuutta ja osaamista vaativasta työstä, jossa tarvitaan aikaa ajattelulle. Siksi puhunkin mieluiten tapahtuman *suunnittelusta ja toteuttamisesta*. Järjestämisen osaavat kaikki, jopa lapsenlapseni Amanda, joka 8-vuotiaana kutsui minut oman huoneensa avajaisiin. Hänellä oli myös arvokasta delegointitaitoa, sillä ennen tapahtumaa hän soitti ja kysyi, voisinko leipoa runebergintorttuja ja tuoda niitä tullessani, koska sattui olemaan Runebergin päivä.

Tuhannesti kiitoksia jokaiselle, joka on uskonut minuun läpi vuosien. Olette antaneet minun kehittää, kouluttaa ja konsultoida. Olen saanut puhua vaikuttavampien tapahtumien puolesta, kehittää verkkokurseja, kohdata satoja upeita opiskelijoita, lukea mainioita tapahtumasuunnitelmia ja arvioida tapahtumia. Olette auttaneet minua ajattelemaan ja koostamaan uusia ajatuksiani myös tähän kirjaan!

Lähipiirissäni olen saanut nauttia vähintäänkin viidesti vuodessa lastenjuhlista teemoineen sekä seurata muusikon tapahtumaelämää. Tapahtumainto tarttuu, ja yhdessä 5-vuotiaan lapsenlapseni Leevin kanssa ruokakauppaan mennessämme hän tahtoi valita lautasliinat. Hän vei niitä äidille tuliaisiksi ja ilmoitti, että nyt järjestetään rapujuhlat.

Arvostan sitä, että kaikki nämä vuodet olen saanut omat yllätys-syntymäpäiväni Ilmarin johdolla. Kolmekymppisien aikaan minut puettiin pakkopaitaan ja haettiin juhlahumuun ystävien keskelle. Neljäkymppisenä oli suuret juhlat, joissa oli mukana niin suku, ystävät kuin

työkaverit. Syötiin lettuja, oli puheita, lahjoja ja edelleen kuulen haitarilla soitetun *La Bohème*n sävelet korvissani. Thorstorpin talolla pidetyt viisikymppiset olivat sympaattiset juhlat, joissa soitti ensisäveliään myös The Slipovers. Kuusikymppiset sattuivat koronarajoitusten aikaan, mutta lähipiirissä kaikkein rakkaimpien kanssa oli yllätystä kerrakseen. Ikuisesti muistan, miten uudeksi jääkaappipakastimeksi luulemastani paketista paljastuikin kummityttöni Maija. Näistä tapahtumista on syntynyt paljon muistoja, niin kuin jokaisen tapahtuman tulisikin synnyttää, sillä tapahtuma on edelleen tilaisuus.

Espoossa elokuussa 2022

Helena Wallo

Johdanto

Idea tämän kirjan ensimmäisen laitoksen kirjoittamiseen tuli Eijalta. Hän soitti eräänä joulukuuisena päivänä Helenalle ja sanoi, että meidän pitäisi kyllä kirjoittaa kirja tapahtumien järjestämisestä. Helena vastasi saman tien myöntävästi, ja niin kirjan kirjoittaminen lähti käyntiin.

Kirja syntyi nopeasti, koska asiat, joita kirjassa käsittelemme, ovat olleet sydäntämme lähellä jo vuosia. Helena koki ”tapahtumaherätyksen” vuonna 1993, kun hän oli huolehtimassa sen aikaisessa tehtävässään yhteistyökumppanin roolissa yrityksensä näkyvyydestä Kirjanpito- ja toimistojen liiton kesäpäivillä. Helena oli uusi markkinointipäällikön tehtävässä, ja hän halusi tuoda uudenlaista potkua molempia hyödyttävään yhteistyöhön. Tavoitteeksi asetettiin, että jokainen osallistuja Kirjanpito- ja toimistojen liiton Kuopion kesäpäivillä muistaisi pääyhteistyökumppanin tapahtuman jälkeenkin.

Helena ideoi yhdessä tapahtumatoimiston kanssa kesäpäiville ohjelmaksi Kesäkisat. Yksinkertainen ajatus ja idea näkyivät kesäpäivien ajan joka puolella. Kesäkisat oli oma tapahtumansa kesäpäivien iltatilaisuudessa. Iltatilaisuuden pitopaikkaan järjestettiin tapahtumaa varten oma telta, jossa oli viisi erilaista tehtävärastia. Tehtävärasteilla oli mahdollisuus voittaa pieniä palkintoja, ja kaikki tapahtumaan osallistuneet osallistuivat vielä matkan arvontaan. Osallistujia tuli rasteille niin innokkaasti, että samaan aikaan esiintymässä ollut Paula Koivuniemi sai laulaa lähes tyhjälle salille. Helena muistaa vieläkin, miten erään ison kirjanpito- ja toimistojen liiton toimitusjohtaja innostui pyörittämään tehtävärastilla niin, että solmi keltaisen kesämekkinsä helman solmuun, jotta ajosuoritus

onnistui paremmin. Tapahtumateltassa vallitsi koko illan uskomaton tunnelma.

Organisaation omilta ihmisiltä, jotka toimivat tehtävärasteilla, tuli tapahtuman jälkeen palautetta, jossa he kertoivat, etteivät he koskaan aiemmin olleet kokeneet vastaavaa sitoutuneisuutta ja motivoituneisuutta omaa yritystään kohtaan kuin tässä tapahtumassa. He olivat ylpeitä työnantajastaan.

Kesäkisojen synnyttämä innostus ja mahtava myönteinen tunnelataus veivät Helenan mukanaan. Oli saatava pian uusi mahdollisuus järjestää uusi tapahtuma ja kokea tuo innostus ja ihmisten myönteiset reaktiot uudelleen ja uudelleen. Ja näin onkin käynyt. Vuosikymmenten aikana Helena on järjestänyt lukuisia omia tapahtumia ja osallistunut vieraana vielä useampiin.

Eija sai mahdollisuuden tutustua tapahtumiin, kun hän sai vuonna 1998 vastuulle järjestää kirjanjulkistamistilaisuuden 150 hengelle ison helsinkiläisen hotellin ballroomiin. Lähes täysin ilman kokemusta isojen asiakastapahtumien järjestämisestä hän keksi kysyä käytännön neuvoja Helenalta. Ruutupaperiarkit täyttyivät, kun Eija kirjoitti kynä sauhuten kaikkia pieniä vinkkejä onnistuneen tapahtuman järjestämiseen. Silloin ensimmäistä kertaa yhdessä ihmeteltiin ääneen, miksei tästä kaikesta ole kirjaa. Kirjan ensi idut versoivat siis jo vuonna 1998.

Kirja on kirjoitettu käytännönläheiseksi oppaaksi jokaiselle tapahtumatuottajalle ja siten, että sen voi hyvin lukea itseä kiinnostavista kohdin ja jättää loput osat myöhempiä kertoja varten. Kirjan alkupuolella käsitellään tapahtumamarkkinointia ja sitä, miten tapahtumia voidaan hyödyntää organisaatioiden markkinointiviestinnässä. Muuten tarkasteltavina ovat kaikenlaiset tapahtumat yleensä.

Kirja on tarkoitettu työkalupakiksi kaikille tapahtumantekijöille. Kirjaan on lisätty hiljaista tietoa tapahtumien järjestämisen yksityiskohdista. Jokainen tapahtuma, oli se sitten yksityinen tai julkinen, suuri tai pieni,

Tapahtuma on tilaisuus on tapahtumatuottajan käsikirja. Se toimii monipuolisena työkalupakkina onnistuneen, tavoitteellisen tapahtuman suunnitteluun ja toteuttamiseen. Tapahtumaproessin kulku ja vastuuhenkilöiden tehtävät käydään seikkaperäisesti läpi.

Pandemia ja maailman muutokset ravistelevat työskentelyä tapahtumien parissa. Kirjan kuudennessa, kauttaaltaan päivitetystä laitoksessa käsitellään paljon uusia aihepiirejä, kuten verkkotapahtumia, tapahtumien vastuullisuutta, tapahtumaprojektin johtamista, tapahtumien kehittämisen työkaluja, tapakulttuuria sekä osallistujan vastuuta.

Kirja on tarkoitettu oppaaksi tapahtumatuotannon parissa työskenteleville sekä oppikirjaksi alan oppilaitoksiin. Se tarjoaa hyödyllistä tietoa kaikille onnistuneiden tapahtumien järjestämisestä kiinnostuneille.

MBA, ekonomi, pedagogi, tuotekehittäjä, näyttötutkintomestari ja tapahtumatohtori Helena Wallo on koonnut kirjaan elämäntyönsä keskeisimmät ajatukset. Kirjan aiemmissa laitoksissa mukana on ollut myös KTM Eija Häyrinen.

ISBN 978-951-885-493-0 · KL K69.3 · WWW.TIETOSANOMA.FI · KANSI: SAMPPA RANTA

